

[Bertel Dahlgaard.]

Veje Landet værnes. Jeg har for min Del aldrig været i ringeste Tvivl om, at naar Fædrelandet kaldte, vilde den overvældende Del af det danske Folk, unge og gamle, Borger og Bonde, være at finde paa den Plads, som de ansvarlige anviser efter samvittighedsfuld Prøvelse af, hvad der tjener Danmark bedst. Men naar det danske Folk vil være rede til at ofre, hvad der kræves, saa skyldes det een bestemt Ting: at der i de sidste Generationer var bygget op et Folkehjem, som ingen følte sig staaende uden for. Denne Følelse af Pligt over for Fædrelandet, fordi man ved, det vil kendes ved alle sine Børn, er det vort Slægtleds Ære at have bevaret.

Vi maa nu regne med at have den sværeste Tid tilbage, og nu maa „den stille Magt“ vogte paa, at enhver giver sit Bidrag til Sammenholdet. I Erhvervene maa det føles som en Tilfredsstillelse at vise Maadehold, hvor man før stillede Kravene skarpt og stærkt. Den enkelte Borger maa i sin Vandel føle, at han staaar Æresvagt for det bedste af Jordens Lande. Ingen maa være bekendt at synges Alsang om Søndagen for derefter at overtræde Statens Anordninger om Mandagen. I den svære Ende, der er tilbage, gælder det nu selve den folkelige Disciplin. Det hænder, at der er Danske, som har Trang til at bruge saa stærke Ord, at det ikke er foreneligt med Danmarks Stilling. Deres Hjerner er sikkert varme, men deres Hjerner er ikke klare. Til dem maa Folk sige, at Overenskomster, der er truffet af Kongen og Regeringen, skal holdes, og at det er en ringe Form for Mod, der skaber Tvivl herom og derigennem udsætter Danmark for Ulykker.

Jeg synes, det er beundringsværdigt, som Forstaaelsen heraf har grebet store Dele af Danmarks Ungdom. Overalt mærker man, at de unge er grebet af Tanken om de Krav, Fremtiden vil komme til at stille til dem. Der er kommet over mange unge i Dag en stille, sejt Beslutsomhed. De arbejder, og de hærdner sig, og de fordyber sig i Læsning af de Ting, der søger at forklare for dem baade deres egen og deres Lands Stilling. De forstaaar, at den Gerning, der væger Danmark i Dag, har ingen Brug for de heroiske Fagter, men den maa næres af en stadig brændende Ild i Hjerterne, som smelter Folket sammen til en haard og ubrydelig Vilje.

Man har spurgt om, hvor længe denne politiske og nationale Samling vil vare. Jeg tror kun, der er eet at svare: saa længe Landets Interesser kræver det. Der er

nogle, som mener, at naar Krigens Tid er forbi, maa denne Samling i hvert Fald høre op. Jeg tror slet ikke, at dette paa Forhaand er givet. Udøvelsen af den politiske Gerning i et Folk maa altid tage Form efter de Opgaver, der foreligger. Dette har ogsaa Gyldighed for et livskraftigt Folkestyre. Der er Tider i et Folks Liv, hvor de store Fremskridt udstraaler fra stærke politiske Brydninger og Kampe mellem de politiske Retninger; der er andre Tider, hvor vundne Fremskridt kun kan konsolideres eller Tilbageskridt kun kan hindres gennem en Kræfternes fælles Samvirken som den, vi nu lever under. Og endelig kan et Folk ogsaa i Fredens Dage komme til at staa over for saa mægtige Opgaver, at de ikke levner Plads for parlamentariske Brydninger af samme Art, som vi tidligere har kendt dem. En saadan Tid maa vi være forberedt paa, naar Krigens Hæslighed engang faar Ende. Indtil vil et stort Konsolideringsarbejde vente os efter Krigstidens materielle Forstyrrelser.

Men dernæst vil denne Tids Omdannelser og Rystelser ikke blot herhjemme, men i hele vor Verdensdel stille alle Folk over for de vældige Problemer, som knytter sig til Bestræbelserne for at finde et fast og varigt Grundlag for Nationernes Arbejde. Vort Folk ser hen til denne Genopbygnings-tid med den dybeste Længsel. Men Opgaverne, der følger med Genopbygningen, kan let blive saa krævende, at de ikke kan løses gennem de hidtil kendte Kampe og Brydninger mellem Partigrupperinger; det kan hændes, at de vil kræve en Koncentrering af hele Folkets politiske Evne, hvor der af Partierne i højere Grad kræves Vilje til at sideordne sig end til at bekæmpe hverandre. Vi ved, at vort Folk til den Tid ikke kan øve afgørende Indflydelse paa den materielle Udviklings Retning inden for vor Verdensdel, men vi kan i Dag med Fortrøstning fortsætte vor Gerning i Forvisningen om, at skal det bedste i Europas gamle Kultur kunne bevares, da vil der blive Brug for de Egenskaber, der under tidligere Tidens Forudsætninger har kunnet skabe et Folkesamfund som det danske. Thi deraf følger, at den folkelige Frihed og Selvstændighed, der alene muliggjorde dette Samfund, vil Fremtidens Europa sammen med os have Interesse i at bevare.

Valdemar Thomsen: Maa jeg til Indledning gøre opmærksom paa, at min Gruppe den 4. September stillede en Forespørgsel til Landbrugsministeren, som i øvrigt Folketinget vedtog at fremme. Den